

ประเด็นตรวจราชการ

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
จังหวัด สงขลา รอบที่ 1/2564

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

อบรม อสจ.ให้ได้ตามเกณฑ์ 1:50

การพัฒนาระบบ
บริการสาธารณสุข

กองบริหารการสาธารณสุข สป.

พัฒนาระบบบริการ 6 ด้าน

การบริการ
สุขภาพช่องปาก

กรมอนามัย

ให้บริการทันตกรรมอย่างน้อย 4 ครั้ง/ปี

การบริการ
สุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต

คัดกรองและให้บริการผู้ป่วยจิตเวชทุกราย

การป้องกันและ
ควบคุมโรค

คัดกรองวัณโรคผู้ต้องขังแรกรับด้วย CXR ร้อยละ 90

กรมควบคุมโรค

คัดกรองเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขังแรกรับ ร้อยละ 50

1

บริบทโดยรวม

ข้อมูลบริบท	เรือนจำกลาง สงขลา	ทัณฑสถานหญิง กลางสงขลา	เรือนจำจังหวัด สงขลา	ทัณฑสถาน บำบัดพิเศษ สงขลา	เรือนจำ อำเภอนาทวี
❖ บุคลากร พยาบาล วิชาชีพ	3	2	2	2	2 (NP)
❖ จำนวนผู้ต้องขัง	4,085	1,319	2,191	3,110	2,482
❖ หญิงตั้งครรภ์	-	2	-	-	2
❖ หญิงหลังคลอด	-	-	-	-	1
❖ เด็ก	-	4	-	-	1 (16 วัน)

การฟื้นฟูสภาพในเรือนจำ

ลำดับปัญหาโดยรวม	รพ.สงขลา	รพ.นาทวี
❖ ผู้ป่วยติดเตียงที่ต้องให้การกายภาพบำบัด	1	1
❖ ผู้พิการที่ต้องฟื้นฟูสภาพ	41	-
❖ ส่งต่อเพื่อการรักษาที่โรงพยาบาล	421	106

ข้อชื่นชม

ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสภาพโดยทีมสุขภาพและ อสรจ.อย่างต่อเนื่อง มีการจัดเวร อสรจ.ในการดูแลตลอดเวลาที่เรือนจำอำเภอนาทวี

การจัดบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ 6 ด้าน

ข้อค้นพบ

- มีการพัฒนาศักยภาพพยาบาลเรือนจำ
- ให้บริการ Telemedicine ในช่วงสถานการณ์โรค COVID-19
- จัดบริการได้ตามมาตรฐาน 6 ด้าน
- พัฒนาเรือนจำมาตรฐาน 5 ดาว
- แพทย์ตรวจได้ตามแผนทุกเรือนจำ แต่มีปรับแผนในบางเรือนจำ

ข้อชื่นชม

- บริการโดย โรงพยาบาลสงขลา และโรงพยาบาลเครือข่าย (รพ.ค่ายเสนาณรงค์ รพ.ฐานทัพเรือสงขลา และ รพ. ภัฏญารักษ์ สงขลา)
- มีการดำเนินงานที่บุคลากรมีความตั้งใจและมีความเข้าใจในเนื้องานที่ดีทำให้งานบูรณาการได้ดี

โอกาสพัฒนา

- พัฒนาสถานพยาบาลในเรือนจำให้ผ่านเกณฑ์ **5** ดาว อย่างต่อเนื่อง
- ศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาบริการและสร้างรูปแบบการจัดบริการเป็น “เรือนจำสงขลาโมเดล”

การจัดบริการในช่วงการระบาดของ โควิด 19

มาตรการป้องกัน

- การกักตัว 14 วัน ก่อนเข้าเรือนนอนรวม มีห้องแยกเป็นสัดส่วน
- ผู้ต้องขังรายใหม่ตรวจน้ำลาย ทุกราย Case เสี่ยงสูง ทำ nasal Swab
- การปฏิบัติตามมาตรการ DMHT ของกระทรวงสาธารณสุข

มาตรการดูแล รักษา

- เชื่อมโยงดูแลการส่งต่อเพื่อการรักษากับโรงพยาบาลแม่ข่าย
อย่างต่อเนื่อง
- ช่องทางพิเศษในการส่งคนไข้ไปโรงพยาบาล

มาตรการสนับสนุน

- การจัดทำ **Mask** แจกผู้ต้องขัง
- อสรจ.ช่วยคัดกรอง และเฝ้าสังเกตอาการผิดปกติ รายงาน
เจ้าหน้าที่

2

การอบรมอาสาสมัครในเรือนจำ (อสรจ.)

การอบรมอาสาสมัครในเรือนจำ

เรือนจำกลางสงขลา
ผู้ต้องขัง 4,085 คน

มี อสรจ.อยู่ 180 คน
เท่ากับ 1 : 22 คน

เรือนจำจังหวัดสงขลา
ผู้ต้องขัง 2,191 คน

มี อสรจ.อยู่ 120 คน
เท่ากับ 1 : 18 คน

ทัณฑสถานหญิงกลาง
ผู้ต้องขัง 1,319 คน

มี อสรจ.อยู่ 60 คน
เท่ากับ 1 : 21 คน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ
ผู้ต้องขัง 3,110 คน

มี อสรจ.อยู่ 110 คน
เท่ากับ 1 : 28 คน

เรือนจำอำเภอนาทวี
ผู้ต้องขัง 2,482 คน

มี อสรจ.อยู่ 104 คน
เท่ากับ 1 : 23 คน

* รพ.สงขลาและ
เครือข่าย จัดอบรม
อสรจ.ในเรือนจำ รวม
8 รุ่น จำนวน 614 คน

* จะดำเนินการให้แล้ว
เสร็จในเรือนมีนาคม

มีแผนอบรมเพิ่มเติมในเรื่อง
อื่นๆ ตามสภาพปัญหา

ชุดสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรฝึกอบรม อสรจ.

๑. คู่มือครูฝึก อสรจ.

๒. หลักสูตรฝึกอบรม อสรจ.

๓. สื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร อสรจ.

กระทรวงสาธารณสุข

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

๔. ลิงก์ VDO สื่อช่วยสอน “วีดิทัศน์ การฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.)”
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLGEkN3EQXdbcjjtd3ZGbYUygSxWLJq8-J>

3

การบริการสุขภาพช่องปาก

เป้าหมาย : จัดบริการทันตสุขภาพช่องปาก อย่างน้อย 4 ครั้ง/ปี

การจัดบริการทันตกรรม

แผนการจัดบริการ

- แผนออกปีละ 4 ครั้ง
- มีการจัดบริการทันตกรรมถอน อุด ขูด
- เรือนจำนาทวี ได้รับ Unit ทำฟัน จึงเพิ่มบริการเป็นวางแผนทุกสัปดาห์

บริการทันตกรรม

- ให้บริการถอนฟันสัปดาห์ละ 15-20 ราย
- อุด และ ขูดหินน้ำลาย อย่างละ 5 ซี่ ต่อสัปดาห์
- การจัดรณรงค์ให้บริการในวันสำคัญ

ส่งเสริม Health Literacy

- ทันตสุขศึกษาเป็นกลุ่มระหว่างรอ
- อสรจ.ช่วยให้ความรู้ วัตความดัน

- เรือนจำนาทวี มีภาคีร่วมบริการคือ โรงพยาบาลสมเด็จพระนาคหวี ฉะนะ เทพา และสะเดา
- ทันทสถานหญิงกลาง มีแพทย์จากมูลนิธิพันธะสัญญาให้บริการ อุด ขูดหินปูน ใส่ฟันปลอมทุกวันพฤหัสบดี

การส่งเสริมสุขภาพจิต

- ในระยะการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 มีการประเมินสุขภาพจิตผู้ต้องขังแรกรับทุกราย
- ยังขาดการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อย
- **จึงควรวางแผนการเตรียมพร้อมตั้งแต่ระยะแรก ๆ**

บริการตรวจรักษา

- เรือนจำนาทวีมีผู้ป่วยจิตเวช 54 ราย แต่ยังไม่มีจิตแพทย์เข้าไปตรวจ
- จึงควรประสานจิตแพทย์จาก รพ.หาดใหญ่ไปช่วยตรวจและดูแลรักษา
- เรือนจำในความดูแลของ รพ.สงขลา มีจิตแพทย์นักจิตวิทยาเข้าไปตรวจทุกเดือน

ระบบการติดตามหลังพ้นโทษ

- ติดตามต่อเนื่องโดยทีมเวชกรรมประสาน รพช.ในพื้นที่บริการ
- ติดตามต่อเนื่องหลังพ้นโทษโดยเรือนจำแต่ละพื้นที่ส่งรายชื่อผู้ต้องขังจิตเวชไปยังสำนักงานสาธารณสุขสงขลา ก่อนส่งข้อมูลกลับ รพช.ในพื้นที่บริการของผู้ต้องขัง เพื่อการดูแลติดตามอาการต่อเนื่อง

5

การป้องกันควบคุมโรค

วัณโรค และโรคเอดส์

การป้องกันและควบคุมโรควัณโรค

วัณโรค

เป้าหมายรอบ 3 เดือน :

อัตราผู้ต้องขังแรกได้รับบริการคัดกรองค้นหาวัณโรคด้วย CXR ร้อยละ 90

ผลการดำเนินงาน รอบ 3 เดือน

- มีแผน คัดกรองประจำเดือน และ ประจำปีในผู้ต้องขัง (รายเก่า+รายใหม่) ทั้ง 5 เรือนจำ ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 – 2 เมษายน 2564
- มีการบริหารจัดการห้องแยกสำหรับผู้ป่วยวัณโรค
- สนับสนุนหน้ากากอนามัยให้กับผู้ป่วยวัณโรค

ผลงาน 5 เรือนจำ จังหวัดสงขลา (ต.ค. – ธ.ค. 63)
ผู้ต้องขังแรกได้รับ 1,561 ราย คัดกรองด้วย CXR ร้อยละ

100.0

ลำดับที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	จำนวนผู้ต้องขังแรกรับ	จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองด้วย CXR	ร้อยละ CXR
1	เรือนจำกลางสงขลา	197	197	100.0
2	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	114	114	100.0
3	เรือนจำอำเภอนาทวี	482	482	100.0
4	เรือนจำจังหวัดสงขลา	631	631	100.0
5	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	137	137	100.0
	รวม 5 เรือนจำ	1,561	1,561	100.0

การป้องกันและควบคุมโรควัณโรค

ผลการดำเนินงาน

5 เรือนจำ จังหวัดสงขลา ข้อมูล ไตรมาส 1/64 (ตค - ธค 63)

- ผู้ต้องขัง แกร็บ 1,561 ราย พบ CXR ผิดปกติ 11 ราย
- พบผู้ป่วยวัณโรค 8 ราย อัตราป่วย 513 : 100000 ประชากร **ซึ่งสูงกว่าประชากรทั่วไป (150 : 100000 ประชากร)**

ข้อชื่นชม

- รพ.สงขลา รพ.สมเด็จพระเจ้า ฤ อ่าเภอนาทวี มีแผนใช้รถเอกซเรย์ และแผนดำเนินงาน CXR คัดกรองวัณโรค ผู้ต้องขังในเรือนจำ
- เรือนจำมีการบริหารจัดการห้องแยกโรคสำหรับผู้ป่วยวัณโรคระยะแพร่เชื้อ
- มีการประสานความร่วมมือที่ดีในการทำงานวัณโรค ระหว่าง เรือนจำ. รพ. และ สสจ.

ข้อเสนอแนะ

ผู้ต้องขัง CXR ผิดปกติเข้าได้กับวัณโรค และมีผลตรวจ AFB ไม่พบเชื้อวัณโรค ควรส่งตรวจ Molecular ทุกราย

การควบคุมโรคเอดส์

เอชไอวี

เป้าหมายรอบ 3 เดือน :

➤ คัดกรองเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม ร้อยละ 50

ผลการดำเนินงาน รอบ 3 เดือน ในเป้าหมายหลัก 3 เรือนจำ ดังนี้

เรือนจำเป้าหมาย 3 เรือนจำ	ตค	พย	ธค	รวม	ผลการคัดกรอง		การคัดกรอง (ร้อยละ)
					บวก	ลบ	
เรือนจำกลางสงขลา	58	59	80	197	1 (ธค.) ส่งต่อการ รักษา	196	100
ทัณฑสถานหญิง	37	13	64	114	0	114	100
เรือนจำอำเภอนาทวี	169	157	156	482	0	482	100

👍 ชื่นชม : สามารถคัดกรอง HIV ผู้ต้องขังแรกเริ่มได้ร้อยละ 100

หมายเหตุ: ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ และเรือนจำจังหวัดสงขลา มีแผนดำเนินการ 10-14 พฤษภาคม 2564
หลังจากได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลก

การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำ

เรือนจำ	เป้าหมายการได้รับวัคซีนป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ (ราย)		รวม	ผลการได้รับวัคซีน (ร้อยละ)		กำหนดการ
	ผู้ต้องขัง 7 กลุ่มเสี่ยง	ผู้คุม/ เจ้าหน้าที่		ผู้ต้องขัง 7 กลุ่มเสี่ยง	ผู้คุม/ เจ้าหน้าที่	
เรือนจำกลางสงขลา	380	105	485	100	100	กำหนดฉีด 22-23 ก.พ.64
ทัณฑสถานหญิงสงขลา	140	70	210			กำหนดฉีด 11-13 มี.ค.64
เรือนจำอำเภอนาทวี	2,020	70	2,090	100	100	กำหนดฉีด ต้นเดือน ก.พ.64
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ สงขลา	-	94	94	-	100	กำหนดฉีด 23 ก.พ.64
เรือนจำจังหวัดสงขลา		74	74			กำหนดฉีด 22-31 มี.ค.64

โรคพิษสุนัขบ้า

การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี (ประเด็นติดตาม 2564-2568)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคนภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยตามพระปณิธาน ศ.ดร.สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

กลยุทธ์	ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
1. การเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า	มีการสำรวจโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้ป่วยอาการทางสมองและระบบประสาท	บูรณาการเชื่อมโยงระบบรายงาน ร36 โปรแกรม Rabies One data (ระบบ Thai Rabies net) ให้ใช้งานง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้
2. การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน	มีการวางแผนถอดบทเรียน อ.เมือง อ.หาดใหญ่ อ.คลองหอยโข่ง	ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ (situation analysis) โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน (stakeholder analysis) เพื่อให้แผนมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน

กลยุทธ์	ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
3. การควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน	<ol style="list-style-type: none"> มีระบบการจัดการ Cold Chain วัคซีนในสัตว์ ที่ปาดังเบซาร์ (1 อบต.ต่อ 1 จังหวัด) มีการดำเนินการเกาะปลอดโรคตามนโยบาย (เกาะยอ) 	<ol style="list-style-type: none"> ติดตามต่อเนื่องเพื่อให้การสนับสนุน เน้นการฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า (Ring vaccination)
4. บูรณาการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย	มีการประชุมร่วมเครือข่าย ปศอ., ปศจ., ปศข., อปท., เทศบาล, อบต. สคร., สสจ., สสอ. ฯลฯ	-
5. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> มีการรณรงค์สื่อสารความเสี่ยงโรคพิษสุนัขบ้าผ่านช่องทางต่าง ๆ จัดประกวด อปท.สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า 	ทบทวนสื่อ และปรับช่องทางให้ทันสมัย
6. วิจัยและพัฒนา	-	ศึกษาสถานการณ์จริงของโรคพิษสุนัขบ้าเชิงลึกเชื่อมโยงกับมิติอื่น เพื่อประเมินความพร้อมต่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อชื่นชม

เรือนจำในจังหวัดสงขลา มีจำนวนมาก ผู้ต้องขังมีจำนวน **13,187** คน แต่ทุกแห่งมีความสะอาด เป็นสัดส่วน สถานพยาบาลในเรือนจำมีศักยภาพในการให้บริการที่ดี มีการประสานการทำงานเป็นเครือข่ายที่ดี

โอบการการพัฒนาต่อ

- การศึกษาวิจัยในลักษณะวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาบริการสุขภาพในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายเพื่อให้การจัดบริการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- วางแผนเรื่องการดูแลและซ่อมบำรุงครุภัณฑ์ที่ได้รับพระราชทานมา และการดูแลแผนการใช้รถ X-Ray เคลื่อนที่

